

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentaria Ac Disputationes In Primam Partem Divi Thomae

Cvm Variis Indicibvs

De Deo Effectore, Creaturarvm Omnivm Tractatvs II. De Opere Sex
Diervm, Ac Tertivs De Anima

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1622

X. An anima separata appetat reuniri corpori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93575](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93575)

neum aliquem perpetuum, non solius animæ, sed totius compositi, & quod aliqua detur retributio malorum, & bonorum, non tantum in animabus, sed etiam in compositis: siquidem homines ipsi sunt, qui bene, vel male operantur. Vnde consequenter dicendum esset, ad providentiam Dei, ut author naturæ est, pertinere reunire animam separatam corpori aliquo modo incorruptibili, in quo possit totam suam naturalem perfectionem obtinere & completè beari, quod quidem apparenter dictum est. Sed illud longius examinari alibi solet, maximè enim pendet ex cognitione naturalis finis animæ nostræ. Quod si hoc non credatur, astrui necessariò debet, naturam humanam talis esse conditionis, ut intra leges naturæ stans, nequeat perfectum statum naturalem habere, sed per gratiam perfici, nec posse separari à gratia cum tota sua perfectione naturali, & ideo à Deo ad finem supernaturalem eleuatam esse, & per gratiam ei concedi, quod per naturam deerat, nec hoc ex imperfectione humanæ naturæ provenire, sed ex perfectione, quia enim talis natura multa ambit, non potest naturaliter tota eius capacitas repleti, sed necessaria fuit gratia.

CAPVT X.

Virum animam separatam appetat iterum reuniri corpori.

1. *Opinio Scoti duplici argumento sua datur.* **H**æc questio facile resolvitur ex dictis, Scotus enim supra consequenter negat talem appetitum, cum quia, inquit, anima ex vnione nihil perficitur: cum quia illa reunio est impossibilis per naturam, inclinatio verò naturalis non est ad impossibile, vel dicendum falsò esset resurrectionem esse naturalem, D. Th. ubique tradit contrarium: nominatim 1. p. q. 26. art. 1. ad 6. colligitur ex q. 4. art. 5. de spirituali creaturis, art. 2. ad 2. de potentia, q. 5. art. 1. ad 5. in 4. dist. 43. q. 1. art. 1. questiuinc. 3. ad 4. dist. 49. q. 1. art. 1. questiuinc. 1. Est autem pro resolutione notandum, appetitum duplicem esse, naturalem scilicet & elicito. Notandum item corpus animæ posse reuniri, idem quod antea, atque eodem modo, scilicet corruptibiliter, ac miseris obnoxium, & impediens perfectam cognitionem superiorum: posse denique perfectiori modo disponi, libertatum scilicet à corruptione: de anima similiter loqui possumus, vel secundum præcisam cognitionem naturalem, vel absolute prout nunc res habet.

2. *Assertio.* His positis fit prima conclusio. Appetitu naturali anima separata appetit corpus. Probatur, quia appetitus naturalis est solum rei quædam aptitudo naturalis, quæ metaphoricè nomine appetitus explicatur, ut dictum à nobis est 1. physic. & alibi non semel, sed anima separata semper retinet eandem aptitudinem ad corpus, semperque est pars ex natura sua ad perficiendum aliud: ergo, &c. Neque verò contra hoc procedunt argumenta Scoti. Ad primum enim negatur consequentia. Nam appetitus naturalis partis non semper respicit necessariò bonum partis, sed bonum totius: satis ergo est, animam perficere hominem, ut corpus appetere dicatur. Secundo respondeo in illa etiam vnione perfici aliquo modo animam, ut supra ostensum iam est. Ad secundum dicito, vnionem animæ ad corpus absolute esse naturalem, & hanc respici ab appetitu naturali. Quod verò illa sit reunio, & non prima vnio, nihil referre ad appetitum naturalem, atque hoc est, quod aliter dici solet, licet reunio ad corpus quoad modum sit præternaturalis, quoad

terminum tamen, id est, vnionem esse naturalem, inclinationem autem ad terminum dirigi, ideoque naturalem esse simpliciter.

Secunda conclusio. Valde probabile est, animam separatam ratione naturali ductam non appetere appetitu elicito reunionem ad corpus, nisi forte velletate quadam, & sub conditione, quam putaret impossibilem per naturam. Hanc conclusionem sic explico. Anima separata ratione naturali ducta iudicaret esse impossibile iterum reuniri per naturam, nisi forte attentà Dei potentia absoluta iudicaret, etiam si vnio esset iterum faciendâ, fore ad corpus eiusdem rationis cum priore. Anima ergo separata hoc cognoscens nollit, ut in se, reunionem ad corpus. Probatur, quoniam recte iudicaret hoc illi cedere in malum potius, quam bonum, in eo quod magis perdere, quam acquirere, quia licet statum magis naturalem acquireret, amitteret tamen statum magis spirituales, & liberum ab omni grauamine corporis: & licet edere posset denuo quasdam operationes, amitteret certè perfectissimas alias, & consortium substantiarum separatarum. Confirmatur primò: nam licet homo naturaliter sit mortalis, si semel à mortalitate liberaretur, non illam appeteret, quia licet magis naturalis sit, non tamen est maior perfectio: magis autem appetitur, quod perfectius est. Confirmatur secundò, quia vel anima reunionem appetat propter bonum suum, vel propter perfectionem vnuerſi, ad cuius perfectionem homo spectat. Non primum, ut ostensum est: non secundum, quia licet nulla anima reuniretur corpori, non deesset mundo species humana per continuam hominum generationem. Secunda pars conclusionis patet ex dictis in præcedenti questione. Nam si anima separata daretur corpus obnoxium corruptioni, à quo non impediretur in operationibus intellectualibus, tale corpus quidem appeteretur ab anima. Vnde anima separata elicere posset eiusmodi actum, si mihi daretur immortale corpus, ei vniret: quia tamen putaret impossibilem informationem, eam non appeteret efficiter, & absolute. Contra primam partem conclusionis inferret quispiam. Ergo nunc naturaliter desideraret anima exire à mortali corpore, cuius contrarium experimur. Respondeo nunc quidem alligatam esse animam appetitui sensitiuo, qui maxime reuertatur morti, per quam destruitur. Ad hæc cognitio futura vitæ curta est, & status dubius: meritò igitur formidatur exitus. Denique amor præsentium trahit animam: & futura bona, quia futura, minus æstimantur: non ergo est eadem ratio animæ coniunctæ, & separatæ.

Quarta conclusio. Nunc de facto animæ separatæ, ac iuste appetunt reuniri appetitu elicito, & absolute. Apocalyp. 6. *Vidi sub altare animas, clamabant, vsquequo Domine non iudicas, &c.* Et ratio in promptu est, quia cognoscunt fore ut reuniantur corporibus, in quibus omnem perfectionem assequuntur, & nulla priuabuntur, quæ quidem cognitio supernaturalis est, & ideo hæc ex parte appetitio etiam supernaturalis, licet ex parte termini, ut dixi, absolute sit naturalis, nec tamen ob id nunc violentiam patiuntur, quod illis corpora non tribuuntur, sed libenter obediunt, & certò sciunt suo tempore propria corpora recuperaturas, in quibus perpetuò Deo fruuntur: cui soli honor, & gloria in sæcula sæculorum, Amen.

Finis librorum de Anima.

T 4

INDEX